

**PRED PONOVO
RAZPRAVO**

**Izgradnja
na
Rudniku!**

Zazidalni načrt za gradnjo stanovanjske soseske verižnih, atrijskih in individualnih hiš RS-1 in RS-2 ob Jurčkovi poti na Rudniku je bil sprejet že decembra 1978, že pred tem novembra 1977 pa je bil javni razpis – vabilo k sodelovanju za izdelavo projektov enostanovanjskih hiš v tej soseski. Obenem je bila to tudi ponudba za izdelavo teh hiš. Kot najugodnejši ponudnik je na razpis odgovorila delovna organizacija ZIGP IMOS in bila tako povabljena k nadaljnjemu sodelovanju. Vendar zaenkrat na Rudniku ne stoji še ničesar, kar bi spominjalo na to, da bo tam naselje 1.306 enodružinskih hiš.

Viški izvršni svet je o sporazumu za gradnjo soseske na Rudniku razpravljal že novembra lani in zavzel stališče, da ga je treba dopolniti z nalogami posameznih udeležencev pri gradnji te nove soseske. Naslednjic so člani izvršnega sveta o tem preliminarnem sporazumu razpravljali v začetku januarja letos in spet pripomnili, da ga je treba še dodatno opremiti z roki, kdaj bo izpolnjena ta ali ona naloga v zvezi s pripravo in gradnjo samo. In ko so člani preliminarne sporazum dobili na mizo na seji pred kratkim, so ugotovili, da je še vedno pomanjkljiv, da roki še niso navedeni, da tudi tehnični del zazidalnega načrta ni popoln in da bodo o njem še enkrat razpravljali.

Poleg tega pa vsaj zaenkrat ni bilo nikjer razvidno, koliko zemljišč za gradnjo soseske ob Jurčkovi poti je že pridobljenih in katera so ta zemljišča, kakšen je načrt komunalnega urejanja in kakšne so možnosti za čim prejšnji začetek gradnje. Nekateri člani viškega IS so namreč izrazili dvom o tem, da je tehnični del zazidalnega načrta res pripravljen in da je torej viški Zavod za urejanje stavbnih zemljišč res izpolnil vsaj del svojih nalog in obveznosti v zvezi z gradnjo na Rudniku.

Če je dvom nekaterih članov IS upravičen in Zavod res še ni pripravil načrta za komunalno urejanje zemljišč, je pač do začetka del ob Jurčkovi poti še precej dela in bo še preteklo nekaj časa, predno bodo bagerji zakopali v zemljo. Na tem področju je namreč treba urediti vse komunalne vode – elektriko, kanalizacijo, vodo PTT in še kaj.

Nič čudnega torej ni, da s takim delom nikakor ne more stanovanjska izgradnja priti na zeleno vejo in ostajajo načrti vsako leto neizpolnjeni. Končno ni pomembno, ali napreduje gradnja stanovanjskih blokov ali individualnih hiš, saj tisti, ki si hišo zgradijo, v mnogih primerih izpraznijo stanovanje v bloku, ki je – glede na ceno za kvadratni meter – marsikomu dostopnejše.

Seveda pa s takim zaostajanjem v stanovanjski gradnji, kot se zadnja leta pojavlja v naši občini, marsikomu stanovanje spolzi med prsti, saj so cene vsak dan višje in občani so seveda nezadovoljni.

Nekaj rokov, ki so postavljeni v sedanjem, nepopolnem preliminarnem sporazumu, je že zamujenih in če se bo delo nadaljevalo na ta način, se jih bo pridružil še nekaj. IMOS pa bi končno le rad začel zidati, saj je delovna organizacija do sedaj pokazala precejšnjo mero prizadevanja. Seveda pa vsega dela pač ne morejo opraviti sami. Zato se bo treba natančno dogovoriti, kdo bo moral kaj pripraviti, kdaj bodo potrebni dokumenti pripravljeni in se tega seveda tudi držati. Neodgovorno delo neke skupnosti lahko povzroči veliko zapletov, ki pa se jim želimo v naši občini izogniti v največji možni meri.

MOJCA KAUCIČ

IZ DELA IZVRŠNEGA SVETA

**Kje in koliko stanovanj
do leta 1985!?**

Med najbolj perečimi problemi, ki tarejo občane vseh ljubljanskih občin, je prav gotovo pomanjkanje stanovanj. S pospešeno stanovanjsko izgradnjo si marsikje prizadevajo to težavo vsaj omiliti, če je že odpraviti ne morejo, vendar se v naši občini na tem področju ne moremo ravno pohvaliti. Že nekaj let je namreč število zgrajenih stanovanj ob koncu leta precej manjše od načrtovanega. Tokrat se ne bi spuščali raziskovanje vzrokov, zakaj tako in bi se raje ozrli v prihodnost in se pomudili ob možnostih, ki se na tem področju dela in življenja ponujajo v prihodnje, oziroma, kakšni so načrti naše občine v srednjeročnem obdobju 1981 do 1985.

Komite za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo in Zavod za urejanje stavbnih zemljišč Vič sta namreč za nedavno sejo izvršnega sveta naše občine pripravila informacijo o možnostih izgradnje stanovanj na območju viške občine v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Navajanje števila novih stanovanj bi bilo zaenkrat še preuranjeno (recimo, da se ta številka giblje okrog sedem tisoč), bi se pa

zato lahko pomudili ob nekaterih zaključkih razprave članov izvršnega sveta.

Pri načrtovanju stanovanjske izgradnje je namreč treba upoštevati dejstvo, da je večina zazidalnih otokov v naši občini povsem »belih«, torej takih, kjer ni nikakršne komunalne ureditve, kjer ni izdelana geodetska podlaga, kjer bi bilo treba začeti »na začetku«. Ta začetek pa zahteva veliko časa in sredstev, kar prav gotovo ne zagotavlja hitrega napredovanja gradnje novih stanovanjskih enot. Ob tem je treba upoštevati še dejstvo, da bi v tem primeru morala biti zagotovljena tudi gradnja šol in vrtcev, prekrbovalnih centrov in upoštevana prometna povezava z delovnimi mesti občanov, ki bi v teh novih stanovanjskih soseskah živeli. Da bi se temu ognili, je treba gradnjo novih stanovanj usmeriti predvsem na področja, kjer komunalna ureditev ne bo predstavljala posebnega problema, obenem pa bodo novi stanovalci imeli zagotovljene možnosti za zadovoljevanje najosnovnejših življenjskih potreb.

Prav zato naj bi bila stanovanjska gradnja v naslednjem srednjeročnem obdobju usmerjena na mestno področje, kjer je ko-

munalna urejenost zemljišč bolj ali manj zagotovljena in pa tja, kjer so, na izven mestnem področju, že zgrajena urejena naselja. Ob tem je neizogibno potrebno uskladiti načrte stanovanjske gradnje občine z načrti mesta in tudi načrti krajevnih skupnosti občine, da bi ne prišlo do razhajanja. Izdelati bo treba zazidalne programe in – v prvi vrsti – prepovedati nenačrtno parcelacijo zazidljivih zemljišč.

Če bodo vsi ti sklepi tudi uresničeni, bo verjetno stanovanjska izgradnja v naši občini le prišla na zeleno vejo. In končno je povsem nepomembno to, ali bo možno graditi stanovanjske bloke ali individualne hiše. Marsikdo, ki si zagradi hišo, prepusti na razpolago družbeno stanovanje in z razvojem industrije na območju naše občine bodo stanovanja še kako potrebna. Tega se že nekaj časa zavedajo tisti, ki se nikdar niso ukvarjali s problemom, kje in kako bodo živeli in delali potem, ko je zaključen delovni dan! Razvoj občine same je torej odvisen tudi od tega, kaj lahko ponudi »potencialnemu« novemu občanu ali delovnemu človeku.

MOJCA KAUCIČ

**V
RAZMIŠLJANJE**

**Sredstva za prenavo
mesta – v inflacijo**

Glasilno občinske konference SZDL Ljubljana-Center je v številki 2 z dne 5. februarja 1980 objavilo zelo aktualno temo-prenova.

Iz tega izhajata dve osnovni misli, ki jih je potrebno razrešiti in sicer;

1. Oblika združevanja sredstev za izvedbo programa prenove v Ljubljani in

2. Prenova Zavoda za spomeniško varstvo na tem področju.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Ljubljana Vič-Rudnik je preučevala vprašanja prenove na svojem območju. Ugotovitve kažejo, da obstajajo objekti, ki jih je nujno potrebno prenoviti in da smo temu problemu posvečali vse premalo skrbi. Tu bi lahko našli odgovor na obe zgoraj postavljeni vprašanji. Ako bi bilo razrešeno vprašanje združevanja in prelijanja sredstev, potem za viško občino ne bi bilo potrebno, da leži približno milijarda starih dinarjev v pričakovanju inflacije. Nasprotno, samo primer ostrešje na Polhograjskem gradu nam propada neoziraje se, kakšna bo njegova namembnost v bodoče. Ali spada ta objekt v prenavo ali ne, o tem bi se morali pristojni organi zelo hitro dogovorjati in če je kdo poklican na razreševanje teh vprašanj, je to gotovo služba za

spomeniško varstvo. Ta objekt je kakor Hrenova ulica doživel svoje zgodovinske pretresljaje. V njem je bilo že vse. Od osnovne šole, politične šole in še česa, samo nihče ni skrbel za vzdrževanje objekta. V zadnjem času so ga upravljale Ljubljanske mlekarne, ki imajo tam tudi stanovanja za svoje delavce. Zanimivo je, da občinska samoupravna stanovanjska skupnost ne evidentira nikakršnih prihodkov iz stanarin, torej moramo ugotoviti, kje se zbirajo ta sredstva in v kakšne namene se trošijo. Gotovo je, da gre za družbeno lastnino stanovanj in da se morajo ta sredstva temu namenu tudi vračati.

V Horjulu imamo že več kakor dve leti prazen objekt v družbeni lastnini, ki ga je moč zelo hitro usposobiti za stanovanja (tri) – predvsem v korist prosvetnih delavcev. Od prvotnega predračuna za prenavo tega objekta do danes (to je dve leti), so se cene gradbenih storitev povečale za 30 odstotkov, ljudje so brez primernih stanovanj in se krajani upravičeno sprašujejo, zakaj je temu tako. Noben slučaj ni, da se je pojavil celo kupec, ki bi ta objekt sam adaptiral?!

Na področju občine je takih vprašanj še več, na primer – grad na Bokalcih, rojstna hiša Aškerca v Velikih Laščah, Eipprova ulica in tako dalje. Teh problemov ne smemo prezreti, ampak jih je potrebno ekonomsko pa tudi politično v politiki prenove pravilno opredeljevati in jih vključiti v določen program, ki ne sme biti več samo slučajnega ali trenutnega akcijskega dela brez končnih rešitev.

Poglejmo si samo primer Ljubljanskega gradu. Zanimivo bi bilo ugotoviti, kakšen del sredstev smo potrošili za urbanistična, ogledovalna ali druga strokovna dela, malo pa je konkretnih rezultatov. Spomnim se, da je samoupravna stanovanjska skupnost občine Ljubljana Vič-Rudnik na podlagi sporazuma za prenavo tega gradu poravnala vse svoje obveznosti, javnosti pa ni bilo povedano, kako so se ta sredstva koristila in do kakšne meje so dela zaključena!

Načrtjam to vprašanje zaradi aktualnosti in bi bilo prav, da si ogledamo za primer svojo okolico v Sloveniji, grad v Ptujju, da ne govorimo o gradu Trakoščani.

Teh nekaj stavkov naj le odpre razpravo o vprašanju prenove mesta pa tudi njegove okolice. Zanimivo je, da mestna stanovanjska skupnost Ljubljana v svojem načrtu prihodkov in odhodkov beleži na osmi strani gradiva dobesedno takole: »Sredstva za prenavo se na osnovi samoupravnega sporazuma o razporejanju, združevanju in usmerjanju sredstev za stanovanjsko graditev v obdobju 1978–1980, združu-

jejo pri stanovanjskih skupnostih ljubljanskih občin. Za zagotovitev delovanja odbora za prenavo pri samoupravni stanovanjski skupnosti Ljubljana je potrebno del teh sredstev združiti pri samoupravni stanovanjski skupnosti Ljubljana«. Menim, da ta dva odstavka terjata odgovor, na vprašanj, zastavljeni v uvodu tega zapisa.

Verjamem, da je tako odprto vprašanje dokaj boleče, vendar smo dolžni krajanom povedati svoja stališča oziroma sklepe, kako se bo ta politika odvijala vnaprej. Mrtva sredstva pa čakajo samo inflacije, ne pa aktivnih posegov na tem področju!

Lojze Dobrovoljč

**IZ OBRTNEGA
ZDRUŽENJA**

**Podpore
ostarelim
obrtnikom**

Z dogovorom o podporah ostarelim obrtnikom, ki niso izpolnili pogojev za pridobitev pravice do pokojnine, ker so pred 1. 1. 1970 prenehali z opravljanjem obrtne dejavnosti in, ki nimajo lastnih sredstev za preživljanje, se torej prizna podpora tistim bivšim ostarelim obrtnikom in njihovim družinskim članom, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

– Če skupni dohodek ne presega 16.000,00 letno na podpisanca in 8.000,00 letno na posameznega družinskega člana.

– odgovarjajoče temu cenzusu se spremenijo tudi kriteriji, če je v skupni dohodek zajet tudi dohodek od kmetijstva

– da so vsaj 15 let opravljali obrtno dejavnost na območju SR Slovenije in družinski člani takih obrtnikov, ki so vsaj 10 let opravljali obrtno dejavnost

Vsi tisti ostareli obrtniki, ki menijo, da izpolnjujejo gornje pogoje, naj na **Zvezo obrtnih združenj Slovenije, Ljubljana, Vošnjakova 6** vložijo prošnjo za priznanje podpore. Prošnjo naj predložijo potrdilo o času opravljanja obrtne dejavnosti in potrdilo pristojne davčne uprave o premoženjskem stanju.

Mesečna podpora znaša 1.210,00 din, ki se bo ustrezno revalorizirala tudi v letu 1980. Podpore se izplačujejo iz sredstev zbranih prispevkov, ki jih plačujejo aktivni samostojni obrtniki.

In to, je današnja podoba Polhograjskega gradu!